

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

4

KEFEK KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

05 Haziran 2014 Perşembe

KEFEK KOMİSYONU
GÖRÜŞME TUTANAKLARI

05 Haziran 2014 Perşembe

---0---

K O N U

Sayfa

“Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Yaygınlaştırılması Projesi” kapsamında Türkiye’de Siyasi Liderlik, Siyasi Katılımda Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve 2014 Seçim Sonuçlarına Göre Kadın Seçilmişlerin Tablosu

1:10

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

BİRİNCİ OTURUM

1:10

Rabia ARABACI KARİMAN (Komisyon Uzmanı)	1:3
Gökçen ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya)	3
Fatoş GÜRKAN (Adana)	3:4
Mesut DEDEOĞLU (Kahramanmaraş)	4
Semiha ÖYÜŞ (Aydın)	5
Nurcan DALBUDAK (Denizli)	5
Tülay KAYNARCA (İstanbul)	6
Gülser USTA OĞLU (Aile ve Sos.Polit.Bak.Kadının Statüsü Genel Müdürü)	9
Neval ORBAY (Dışiş.Bak. İnsan Kay.Daire Başkanı)	9
Sedef KÜÇÜK (İstanbul)	9:10

Açılma Saati: 12.25

Kapanma Saati: 13.17

5 Haziran 2014 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.25

BAŞKAN: Azize Sibel GÖNÜL (Kocaeli)

BAŞKAN VEKİLİ: Binnaz TOPRAK (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Öznur ÇALIK (Malatya)

SÖZCÜ: Tülay KAYNARCA (İstanbul)

KÂTİP: Mesut DEDEOĞLU (Kahramanmaraş)

----- 0 -----

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli milletvekili arkadaşlarım; yeterli çoğunluğumuz vardır. 24'üncü Yasama Döneminin Dördüncü Yasama Yılı'nın 7'nci Toplantısını açıyorum.

Hükümet temsilcisi bakanlıklardan gelen arkadaşlarımıza da hoş geldiniz demek istiyorum.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığında Kadının Statüsü Genel Müdürü Gülser Ustaoglu ve Dışişleri Bakanlığı İnsan Hakları Daire Başkanı Sayın Neval Orbay aramızdalar. Tekrar hoş geldiniz.

Değerli arkadaşlar, Başkanlık gündemine geçmeden önce Başkanlık sunuşlarında sizinle paylaşmak istediğim hususlar var.

Öncelikle, bildiğiniz gibi dün Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Yaygınlaştırılması Projesi kapsamında projenin bir kapanış toplantısını Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımızın katılımıyla gerçekleştirdik. Toplantı, projeyi nihayete erdirmekle birlikte ama nihai raporla birlikte yeni sayfaların açılacağını buradan müjdelemek istiyorum yani programın bitmiş olmasıyla faaliyetler bitmeyecek ve bunun arkasından yeni bir projeye başlayacağımızın müjdesini vermek istiyorum. Özellikle Birleşmiş Milletler UN Women tarafı bu konuda performansımızı çok beğendi ve SIDA birlikte bu sefer 3,5 milyon dolarlık bir projeye onay verdiler. Fonu da sağlandı. İnşallah temmuz ayında protokolü imzalayacağız. 2014 Eylül ya da Ekiminde proje başlayacak, üç yıl sürecek ve 2017'nin Ekim ayında da o proje sonlanacak. Burada, bu projede IPU yani Uluslararası Parlamentolar Birliği de proje ortağımız olacak Birleşmiş Milletler UN Women'la birlikte. Başlık olarak da onların öngörülerini tabii ama biz bunu kendi içimizde de öngörülerimizi ortaya koyalım ve "Neleri çalışabiliriz" lerimizi hep birlikte belirleyelim bu projede. Onlar başlık olarak "Türkiye'de Siyasi Liderlik, Siyasi Katılımda Toplumsal Cinsiyet Eşitliği"ni ön plana çıkarmışlar. Biz bu projede hangi başlığa, hangi alana çalışalım, bunu aslında komisyonlarda bir istişare etmek istiyorum yani projenin içinde ya da başlığında, ana alanında.

Şimdi, daha önce dedik ki: "Yaygınlaştırılması." Bunu yaygınlaştırabilmek için de bildiğiniz gibi, öncelikle alan çalışması yaptık 8 bölgede, bölge toplantıları gerçekleştirdik ki kılcal damarlarımızı harekete geçirelim, orada savunucu mekanizmaları yerelde güçlendirelim ki bizim burada çıkardığımız kanunlar çok daha hayat bulsun, uygulanabilsin ve ne yaptık? Yasa taraması yaptık. 8 kümede 31 temel kanunu taradık ve bunun da takibini yapacağız. Önümüzdeki günlerde bunun tekrar bir paylaşımını yapacağız, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığıyla bir paylaşımını yapacağız, ondan sonra da sivil toplum örgütleriyle, kamuoyuyla bu yasa taramasının çıktılarını kamuoyuyla da paylaşacağız.

Bu dönemde hangi alanları çalışalım, bununla ilgili bir şey söylemek ister misiniz? Bir fikir sizden almak istiyorum yani bu projenin içinde hangi alana... Toplumsal cinsiyet alanı içerisinde siyasal yaşam önemli yani karar mekanizmalarında ve siyasal alanda olmak önemli. İsterseniz onunla ilgili bir bilgi notu size sunayım, ondan sonra siz bu arada bir çalışın.

Biz 2014 seçim sonuçlarına göre kadın seçilmişlerin ne kadar olduğunu bir derleyip topladık. Bu konuda ama epey bir mücadele verdik resmî sonuçlara ulaşabilmek için. Bununla ilgili gelişmeleri Komisyon Uzmanımız Rabia Hanım size aktarsın.

Rabia Hanım, söz sizde, buyurun.

KOMİSYON UZMANI RABİA ARABACI KARİMAN – Komisyon olarak 7 Mayıs 2014 tarihinde yazmış olduğumuz bir yazıda Yüksek Seçim Kuruluna hitaben 2009 ve 2014 yerel seçim sonuçlarına göre partilerin elde etmiş olduğu belediye başkanlıkları, belde, il genel meclisi üyelikleri gibi verileri gösterir bir tablo hazırlamasını istemiştik biz ve içindeki kadın sayılarını gösterir bir tablo iletmesini istemiştik. Buna ilişkin, Yüksek Seçim Kurulu 2645 sayılı bir kararla bu görevi Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğüne yönlendirmişti ve Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğü de Komisyonumuza yakın tarihte bu verileri aktardı.

Bu verilere göre, 2009 ve 2014 mahalli idareler genel seçim sonuçlarına göre, seçime katılan siyasi partilerin her ikisi için de elde ettiği büyükşehir belediye başkanlığı, büyükşehir belediye başkanlığı dışındaki belediye başkanlıkları, il belediye başkanlıkları, il genel meclisi üyeliği, ilçe belediye başkanlığı, ilçe belediye meclis üyeliği, belde belediye başkanlığı, belde belediye meclis üyeliği ve muhtarlık olmak üzere çeşitli verileri biz talep etmiştik. Buna ilişkin veriler muhtarlık hariç olmak üzere Komisyonumuza ulaştı.

O verileri paylaşmak isteriz: Toplam verileri gösterir tablo bütün olarak var ama zaman kaybı olmaması adına ben ilk 4 siyasi partinin elde etmiş olduğu belediye başkanlıklarını aktarmak istiyorum, o da şöyle: 2009 ve 2014 mahalli idareler genel seçimleri sonuçlarına göre büyükşehir belediye başkanlığında Adalet ve Kalkınma Partisi 2009 yerel seçim sonuçlarına göre toplamda 10 büyükşehir belediye başkanlığı elde ederken hiç kadın sayısı bulunmuyor iken 2014 mahalli idareler seçimlerindeki büyükşehir belediye başkanlığı verilerine baktığımızda 18 adet büyükşehir başkanlığı ve içinde 1 adet büyükşehir kadın belediye başkanının olduğunu görüyoruz. Yine, diğer partilerde, CHP'de bu oranlar toplamda, 2009 mahalli idareler seçimleri sonuçlarına göre 3 iken elde edilen büyükşehir belediye başkanlığı, yine kadın sayısı bulunmazken 2014'e baktığımızda, sayı 6'ya 1 oranında sonuçlanmış. DSP 2009'da 1 büyükşehir belediye başkanlığı elde edip bu da erkek belediye başkanırken burada DSP değil MHP'yi görüyoruz 3'üncü sırada, orada 3 belediye başkanlığı, içinde hiç kadın bulunmuyor.

BAŞKAN – Bence özet olarak söyle istersen.

KOMİSYON UZMANI RABİA ARABACI KARİMAN – Evet, toplam sayıyı söyleyebilirim.

BAŞKAN – Toplam 2009'da 16 büyükşehir belediyesi varken hiç kadın belediye başkanımız bulunmamışken 2014'te 30 büyükşehir belediye başkanlığı oluştu kanundan dolayı, bunun 3 tanesi kadın belediye başkanı oldu. Dolayısıyla kadın belediye başkanlığı artışına baktığımızda, yani oranını söylemek mümkün değil belki ama hem sayı artmış, belediye başkanlığı sayısı artmış hem de kadın sayısı artmış, yüzde 300'lük bir artış var, hiç yokken 3 olması gibi görülebilir.

KOMİSYON UZMANI RABİA ARABACI KARİMAN – Başkanım, müsaade ederseniz şurada şeyi aktarmak istiyorum hemen.

BAŞKAN – Evet.

KOMİSYON UZMANI RABİA ARABACI KARİMAN – Burada 1 Haziranda yenilenen seçim sonuçları dâhil değil çünkü bu resmî sonuçlar bize daha önce ulaştığı için biz o verileri aktarmış bulunuyoruz.

BAŞKAN – Zaten yeni seçimlerde de kadın olmadı herhâlde.

KOMİSYON UZMANI RABİA ARABACI KARİMAN – Evet.

Büyükşehir dışındaki illerde de toplam sayı 2009 mahalli idareler seçimlerine göre 65'te 2 şeklinde gerçekleşirken 2014'te 49'ta 1 şeklinde gerçekleşmiş.

BAŞKAN – İllerde sayı düşmüş, büyükşehirde sayı artmış.

İlçelerde yüzümüz gülmüş.

KOMİSYON UZMANI RABİA ARABACI KARİMAN – İlçelerde de 2009'da toplamdaki sayı 892 olarak gerçekleşip içinde 16 adet kadın bulunurken 2014'te 912'ye 33 şeklinde gerçekleşmiştir.

BAŞKAN – Yani 16'ya 33, ilçelerde epey iyi bir artış var.

Beldelerde biraz sıkıntı olmuş.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Yasayla belgeler kapandı, o da düşüş yarattı.

BAŞKAN – Evet, söyleyin.

KOMİSYON UZMANI RABİA ARABACI KARİMAN – Belde belediye başkanlığında da toplam 2009'da 1.971 şeklinde içinde 12 adet kadın belde belediye başkanı bulunurken 2014 seçimi sonuçlarına göre 390'da 3 şeklinde gerçekleşmiştir.

Şimdi, il genel meclisi üyeliğine de baktığımızda, 2009 mahalli idareler seçimlerine göre toplam 3.278 il genel meclisi üyeliğinde 114 kadın bulunurken 2014 mahalli idari seçimleri sonuçlarına göre 1.251'de 60 olarak gerçekleşmiştir.

BAŞKAN – Yarı yarıya azalmış.

KOMİSYON UZMANI RABİA ARABACI KARİMAN – Evet.

İlçe belediye meclis üyeliğinde de 2009'da toplam sayı 14.602'de 1.294 şeklinde gerçekleşirken 2014 mahalli idarelerde ilçe belediye başkanlığı düzeyinde 16.950'de 2.100 olarak gerçekleşmiştir.

BAŞKAN – Meclis üyeliklerinde de sayının arttığını söylemek mümkün ama yani meclis üyesi sayısında da artış var ama kadın artışı biraz daha fazla gibi duruyor oranlara göre.

FATOŞ GÜRKAN (Adana) – İl genelinde azalmış ama belediye meclisinde artmış.

BAŞKAN – Meclis üyelerinde, evet, o rutin artışını sürdürmüş. Yani 2004’teki sayı, 2009’da yüzde 2,5’luk, yüzde 3’lük bir artış sağlamıştı. Şimdi, zannediyorum, yine 2009’dan 2014’e yüzde 3’lük artışını sağlamış meclis üyelikleri.

KOMİSYON UZMANI RABİA ARABACI KARİMAN – Ve son olarak belde belediye meclis üyesi olduğu bazında 2009’da toplam sayı 17.845’te 175 şeklindeyken 2014 mahalli idari seçimi sonuçlarına göre 3.548’te 98 şeklinde gerçekleşmiştir.

BAŞKAN – Evet, bu da resmî bilgi olduğu için sizinle paylaşmayı uygun gördüm Komisyon üyesi arkadaşlarımızın bilmesi hususunda.

Yani, yerelde, evet, kadın sayısına baktığımızda hâlâ sıkıntılı alan olarak duruyor. Bu alanı ele almak önemli bir husus ama sadece projeyi bu aykla çalışmak yeterli olmaz, bunu destekleyecek başka hangi alanlar olabilir?

Söz sırası sizde şimdi, buyurun.

Buyur Gökçenciğim.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Başkanım, ben ufak bir Antalya örneği vermek istiyorum. Biz kadın muhtarları bir toplayalım istedim Antalya’nın tek kadın milletvekili olarak, hani yerelde sonuçta onlar da seçilmiş. Antalya’da toplam 909 mahallemiz var bizim, köyler de biliyorsunuz mahalle statüsüne döndü. Yani tahmininizi ben merak ediyorum, kaç tane muhtar olabilir Başkanım?

BAŞKAN – Kaç mahalle dedin?

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – 909, Antalya.

BAŞKAN – 909’da bence üçte 1’i kadın olabilir.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Değil, 6 tane kadın muhtarımız var. Yani merkezde bunların zaten tamamı, 1 tane merkez dışında, merkezdeki 5 ilçe dışında İbradı’da da bir kadın muhtar var. Onun da 3 tane azası kadın.

BAŞKAN – Ben en iyi olan illerin İstanbul, Kocaeli, Eskişehir, Ankara ve Antalya da iyidir diye düşündüğüm için öyle bir oran söyledim.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Yok, şimdi, ben -işin açığını söylemek gerekirse- gerçekten çok şaşırımdım. Yani en azından bir 20 falan, iyi niyetle belki, beklediğim bir rakamdı. 6 olunca, zaten onlar da eski muhtarlar, 5 taneydi, 1 tane muhtar arkadaşımız eklenmiş içlerine, hepsini tanıyorum.

FATOŞ GÜRKAN (Adana) – Muhtarlık diğer alanlardan daha zor bir seçim olduğu için...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Şimdi, bu ölçekte baktığımız zaman, şu aşamada, tabii, aldıkları huzur hakları vesaire yüzünden bir mahallede 16 tane muhtar adayının olduğunu biliyorum ben. Belediye seçimlerinden bazı bölgeler daha sıkıntılı geçti ama seçilmiş noktasında da gerçekten, bir Antalya milletvekili olarak çok üzüldüğümü ifade etmek istiyorum bununla ilgili.

Biraz önce bahsettiğiniz projede, hani, nasıl bir liderlik pozisyonunda kadın yetiştirmek adına, kadınları kazanmak adına, yani eğitim noktasında bilmiyorlar nasıl başlayabileceklerini. Bir de sahada ben o sorunu da gördüm. Yani bir yere aday olacaklar, herhangi bir siyasi, belki, çok ciddi bir sempatanları yok, biliyorsunuz muhtarlığın zaten öyle olması gerekiyor ama o prosedürleri uygulayıp... İşte “Mahallenin muhtarısın.” Sen diyorlar mesela kadına, “Sen muhtar gibi kadınsın.” Ama kadın o noktadan sonraki aşamaları çok kestiremiyor. İtici bir mekanizma o noktada yok, muhtarlık için söylüyorum, hakeza meclis üyelerinde de. Sizler de mutlaka savaş vermişsinizdir illerinizde kadın daha fazla temsil edilsin noktasında. Ama burada da nitelik hemen devreye giriyor. Bir erkek belediye başkanı -gerçi partimle ilgili çok rastladığımız bir şey değil- lise mezunu olup belediye başkanı, ilçe belediye başkanı adaylığını koyabiliyor ama bir kadının böyle bir şeyi düşünebilme şansı bile yok. Hani burada da bir bakış açısı problemi var. O sürece giderken bence o karar verici mekanizmaları da böyle bir çalıştıracak mı artık, eğitecek ya da ortak bir platform kuracak bir sistem de geliştirmemiz lazım. Hani kadının siyasete başlarken artı üç, artı dört, artı beş falan bir erkekten kıyasla önde olması gerekiyor. Yani bunu da nasıl çözebiliriz, bununla da ilgili bir şey geliştirilebilir diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Fatoş Hanım.

FATOŞ GÜRKAN (Adana) – Başkanım, öncelikle bu yeni protokolden dolayı tebrik ediyorum, emek veren herkese de teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Hep birlikte, hepimizin emeği.

FATOŞ GÜRKAN (Adana) – Türkiye açısından gerçekten önemli bir anlaşma olacak inşallah yapılırsa.

Ben tabii... Bizim Komisyonumuz artık sadece "kadın temsili, kadın temsili, kadın temsili" gibi böyle algılanmaya başlandı ve bazı kesimler tepki gösteriyor, "ne bu yani, sadece bunun üzerinde çalışmayın." gibi. Aslında sadece onun üzerinde çalışmıyoruz ama biraz daha bence alanı genişletmemiz gerekiyor. Gündemde yani Türkiye gündeminde neler var, aslında neler yapabiliriz, biraz da o alanlara eğilmemiz gerekiyor diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Katılım diyelim, temsil demeyelim de. Siyasi hayata katılım, istihdam hayatına katılım...

FATOŞ GÜRKAN (Adana) – Ya da katılım de. Yani nasıl onu söylediğimiz de çok aslında şey de değil de. IPU'nun bu sözleşmede -yani yaptığımızda- yapılacak çalışmalarda belli bir kriteri var mı, kapsamı nedir, sadece kadınların toplumdaki mekanizmalarda yer almasıyla ilgili konularda mı çalışma yapacağız? Yani onun kapsamını bilirsek... Yani orada bir sınır yoksa, bana göre Türkiye'nin gündeminde olan en çok sorun kadınlara yönelik şiddet. Yani bunu artık herkes sürekli diillendiriyor. Ya, sadece kadına yönelik değil de, ben sadece kadına yönelik olarak da hiçbir zaman bakmıyorum, bir hukukçu olarak çok karşılaştık; çocuklara yönelik şiddet var, işte, erkeğe yönelik de birçok şiddet var. Yani bizim biraz bunlarla ilgili de... Sonuçta son dönemde, işte, dün, bugün torba yasada görüşülen Ceza Kanunu'ndaki değişikliklerle küçük çocuklara yönelik taciz, tecavüz vesaire bunlarla ilgili de Türkiye gündemini çok meşgul eden sorunlar oluyor. Bana göre çocuk eğitimi, kadın eğitimi, aile eğitimi alanında hem bu konuda uzman olanlar hem sahada yani sadece Komisyonun gidip çalışması değil de biraz böyle daha atölye çalışması gibi çalışmalar da yaparak, bence faydalı olacağımız, hangi alanlarda faydalı olabiliriz, bunlara da bakmamız lazım. Belki evlilik öncesi eğitim olabilir; ondan sonra, bizim yapacağımız bir projeye okullarda çocukların eğitimi olabilir. Yani biraz bu konulara da eğilmemiz gerekir diye düşünüyorum. Yani biz tamam temsilde ya da katılımda kadını mutlaka çalışalım, çalıştık da ama bu konulara da -Türkiye'nin gerçekten gündemini çok meşgul eden, hepimizi de üzen konular- çalışırsak IPU'nun eğer bu konuda bir kısıtlaması yoksa, bence iyi olur diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Başka söz almak isteyen arkadaşımız var mı?

Mesut Bey...

MESUT DEDEOĞLU (Kahramanmaraş) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bu protokolün imzalanması gerçekten çok önemli bir başarı. Başta siz olmak kaydıyla tüm Komisyon üyelerimize ve tüm emeği geçen arkadaşlarıma çok teşekkür ediyorum. Bu protokolün nihayetinde de ciddi bir rakam kullanımı veyahut da Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu çalışmalarının detayları içerisinde, tabii, o kadar çok detaylı konularımız var ki, bu Komisyonu ilgilendiren. Bunların en başında gelen şiddet, genç yaşta çocuk evlilikler; iş istihdamı, evlilik öncesi sonrası eğitimler, onun dışında çocuk yaşta kızlarımızın, kadınlarımızın eğitimlerinin başlayıp ve bunu idame ettirmesi noktasında ve nihayetinde evlendikten sonra da kendi ayaklarının üzerinde durabilecek, iş istihdamını sağlayabilecek, ekonomik özgürlüğünü sağlayabilecek -tahsilli ise ikinci, ayrı, bir nokta o- ama tahsil yapmadan iş hayatını, ticari hayatını idame ettirecek, kendi imkânlarıyla bir ticaret yapabilecek, kendi tezgâhını açacak -Anadolu tabiriyle- bu konuda eğitimleriyle ilgili ve bu konuda yapılabirlikleriyle ilgili saha çalışmalarıyla, kurslarla, bunları teşvikle değerlendirsek daha sağlıklı olur düşüncesindeyim.

Şimdi, bu Komisyon üyeliğim öncesinde hakikaten bir kadını bir tezgâhın başında, ticari hayatın içerisinde onu gördüğümüz zaman mutlu olurduk hem kadın olarak hem erkek olarak. Şimdi, yıllardan beri de bu Komisyon üyeliğimle daha çok dikkatimi çekiyor, daha çok takdir ediyorum onları. Hatta geniş geniş sohbet etmeye çalışıyorum. Ya nasıl başladın, niye başladın, ekonomik imkânların neydi de nasıl oldun, hangi noktadasın, ilerideki projelerle ilgili neler düşünüyorsun? Çok mutlu ediyor beni bunlar.

Hiç unutmuyorum, Gümüşhane'de Komisyonumuzun bir toplantısı vardı. Tam toplantı salonunun girişinde bir hanımefendi -ki Gümüşhane milletvekiliyiz de yok burada, çok büyük de katkıları olmuş orada- gümüş el işlemleriyle evinde bir atölye kurmuş ve oradaki, evinde yapmış olduğu o ürünleri, o toplantı girişinde çıkışında küçücük bir tezgâh açmış, çok da büyük talep vardı orada, gümüş işte teşbihler olsun, tokalar olsun veyahut da aksesuarlar olsun. Hakikaten çok duygulandım, hiç gözümün önünden gitmiyor. Yani bunları teşvik etmek lazım diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim Mesut Bey.

Başka söz almak isteyen.

Projeyle ilgili yeni bir sayfa açtık, onu değerlendiriyoruz. Başlıklarımız neler olabilir diye katkı sunmak isterseniz, öne çıkan başlıklar: Şiddet konusu, eğitimin sürekliliği, kendi ayakları üzerinde durmak, kadının statüsünün güçlendirilmesi, erken yaşta evlilikler gibi alanlara da, istihdama da ayak basılması gerektiği konusu.

Bir de biz bu arada şeyi çalışacağız, bu dönemde kırsal alanda kadını çalışacağız. Önümüzdeki dönemde komisyon kurulması kararı almıştık. Bu kırsal alandaki kadının hem hizmetlere erişimi hem en çok kadın emeğinin yoğun olduğu ve hiç el atılmayan bir alan olarak da duruyor. Belki bu proje kapsamında bu alanı da çalışabiliriz gibi duruyor, kırsal alandaki kadının çünkü en çok hizmeti üreten -toprakla belki- en ağır işçilik toprak işçiliği, tarım işçiliği, kadın orada var gücüyle var ama sosyal güvencesi yok, ismi yok, adı yok, orada çok farklı şeylerle karşılaşacağımızı düşünüyorum. Belki bu projenin içinde o alanı da hem raporla birlikte desteklenebilir, çalışılabilir.

Önce Sayın Öyüş'e söz vereyim.

Buyurun.

SEMİHA ÖYÜŞ (Aydın) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; hepinize saygılar sunuyorum. Benim öteden beri arzu ettiğim, çalışmanın gerçekleştirilmesini arzu ettiğim bir konu var: Toplumun bütün iş yapabilen, üretime katkıda bulunabilecek olan her kesiminin kendi olduğu yerden katkıda bulunmasını sağlayacak ortamı geliştirmemiz. Bu anlamda 10 milyondan fazla ev kadını olduğunu biliyoruz. Bunların tabii ki görünmeyen, soyut kalan, evdeki aileye yaptıkları hizmet var. Fakat onları ekonomik olarak güçlendirmek gerektiği de bir gerçek. Bu anlamda onların ekonomiye katkılarını, evlerin birer atölye hâline gelmesini sağlayarak, onların evlerini bir iş yeri hâline getirerek üretime katkılarının sağlanmasını gerçekleştirmemiz gerekir diye düşünüyorum.

Tarımda çalışan kadın da tabii ki görünmeyen çalışan, onların da emeği yok sayılıyor, onların da ekonomik değer olarak hesaba katılması gerekir ve daha görünür olmalarını sağlamak gerekir. Ama öte yandan, kentsel ortamda ev hanımı olup da evlerindeki işlerinden ailelerine ayırdıkları zamanın dışında kalan zamanlarını üreterek geçirebilirler ve bunun da ekonomiye ciddi katkısı olacağını biliyoruz. Fakat, bunun da tabii sosyal güvenceye katılması lazım ve onların üretimlerinin de bir kontrolü gerekir, bir yönlendirilmesi gerekir diye düşünüyorum. Bu anlamda, sanayi çevresinin evlere iş dağıtımını şeklinde bir düzenleme gerçekleştirilebilir diye düşünüyorum. Bunun ağ sisteminin yapılması konusunda çalışmamızın doğru olacağını düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Dalbudak.

NURCAN DALBUDAK (Denizli) – Başkanım, teşekkür ederim.

İlçelerde kadınların sosyal alanda olabilmesini sağlayacak, varlığını sağlayacak en önemli yerler, mekânlar halk eğitim merkezleridir. Biz ilçeye gittiğimizde yani kadının, özellikle hani kırsalda çalışan, tarımla uğraşan kadınların kesinlikle incelenmesi, bizim onlara ne katabileceğimiz, onların üzerinden nasıl yükler alabileceğimiz ve bunu, bizce, nasıl yapabileceğimiz ve muhakkak araştırılması, bir çalışma yapılması konusunda ben de çok hemfikirim.

Bir de yine, kırsalda, ilçede yaşayan kadınların tek sosyal alanları, tek sosyalleşebilecekleri alanları halk eğitim merkezleri ve onların yapılarına bir katkı sunmak, orada belki kurs çeşitliliğini artırmak ya da oranın, yörenin –atıyorum bir İzmir ile bir Tokat aynı şey değil- neler yapabileceği, kapasitesi, potansiyeline göre birtakım çalışmalar yapmak da o bölgedeki kadınların, özellikle halk eğitim merkezlerinde sosyalleşmesiyle hani çok daha farklı bir bakış açısı oluşacağını düşünüyorum.

Bir de, hani Pareto kuralı vardır, 80'e 20, o yüzde 20'lik yöneten, karar sahibi olan, karar alma mekanizmasında olan kadınların bu kadınlarla buluşmasını sağlamak. Yani, belli bir makama ve mevkiye gelince belki biz bunu Komisyon olarak bölge çalışması yapalım, hani gidelim. Birtakım projeler oluşturulabiliyor ama hem belki siyasi alanda hem yönetim kademesindeki insanların da irtibatlarını... Yani, tabii ki buldukları iş, durum ve vaziyet çerçevesinde muhakkak buluşma, bunlarla bir araya gelme durumu vardır ama bunun daha fazlalığını artırmak ya da algıyı bu şekilde yönlendirmek iyi olacaktır diye düşünüyorum. İşte, belediye meclis üyeliklerinde olsun, il genel meclis üyeliklerinde olsun, muhtarlarla olsun bu ortamları ve bu platformları hazırlamak ama özellikle halk eğitim merkezleriyle ilgili belki çok güzel bir çalışıp sonrasında da daha verimli ve oradaki sosyal hayatı düzenleyecek ve oradaki kadınların da kendilerini fark edeceği, potansiyellerini fark edeceği bir şey oluşturulabilir diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Nurcan Hanım, biz teşekkür ediyoruz.

Başka söz almak isteyen arkadaşımız?

Sayın Kaynarca, buyurun.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkanım.

Aslında benim söyleyeceğim Semiha Hanım'ınkiyle örtüşüyor, bir parantez açarak. Yaşlı bakım, engelli bakım, bebek bakım ve ev hanımları... Hemen hemen kadını eve kapatan ve sayı itibarıyla da 10 milyon yani çok ciddi bir yapı var. Bu bir değer ve bu değerlerin her biri de işte ifade ettiğim, belki de en can alıcı üç başlığın dışındakileri de sayarsak, bunun ekonomiye katkısını sağlayacak... Mesela, devlet bir bedel ödüyor. Ne yapıyor? Engelli maaşı veriyor, yaşlı bakım ücreti veriyor. Onun başında yine duranlar kadın ama bunu biz ne o istatistiki veriler içerisinde sunabiliyoruz, görebiliyoruz veya Sayın Vekilimiz Nurcan Hanım'ın ifade ettiği evdeki o yapıyı da bir şekilde değer olarak katabilmek gerekiyor. Belki de bu 10 milyonun içini de araştırabilecek, bunu ekonomiye katkı olarak da ayrı bir başlık olarak ele alıp değerlendirebilecek bir yapı olabilir. Yani, devlet mesela, SGK formülüyle onu netleştirebilir çünkü o bir şey yapıyor. Eğer o, engelliye bakmıyor olsa ona bakacak yapı devlet bünyesi içerisinde bir kurum olacak, bunun da bir bedeli var. Yani, aslında yapılan işin yaşlı bakım... Eğer bakmıyor olsa o, huzurevine gidecek ve bunu yapacak bir kurul, devlet erki var. Yani, kadınlarımızı, bu 10 milyonu eve kilitleyen, eve bağlayan yapının aslında bir şey ürettiği, aslında bir katma değer olduğu ama bunun karşılığının olmadığını görüyoruz. Yani, bizim ihmal ettiğimiz bu yapı üstelik, ne yazık ki, algı itibarıyla da hep ikinci planda. Mesela, dün Sayın Bakanımızın çok güzel bir ifadesi vardı...

BAŞKAN – Ücretlendirilmediği için bu hizmetlerin değeri yokmuş gibi gözüküyordu.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Tabii, tabii.

SEMİHA ÖYÜŞ (Aydın) – Ve sosyal güvence kapsamı dışındalar.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Tabii, yani kapsam içine alınıp yani böyle bir fotoğrafta, ayrı çerçevede ve değer vererek buna baktığımızda Kalkınma Bakanımızın dünkü toplantıdaki ifadesi çok hoştu yani “ev hanımı” denildiğinde kesinlikle bir katma değeri var, yaptıkları var. Mesela bu başlıklar en can alıcı. Yani, huzur evine gönderilecek yaşlı ama evde ona bakıyor, kayımsalidesi olur, annesi olur, farklı bir yapı olur. Engelli, kuruma vermiyor, evde bakıyor ve buna bir değer katıyor, belki de devletten bir maaş alıyor ama onu eve bağlıyor. Sayın Vekilimiz Semiha Hanım ifade etti, 10 milyon, belki bunun oranı ne kadardır, nasıl bir çalışma yapılarak bir istatistiki veri sunulabilir ve bunun Türkiye ekonomisine katkı ve bir iki tane yani devlet erkiyle de bunu ne yapabiliriz... O zaman belki hani uluslararası çerçevede... Tarım da tabii bundan, önemli başlıklardan biri.

Yani, ben, Türk kadınının Türkiye’de gerçekten katma değer olarak da, ekonomik olarak da, aile değerleri olarak da diğer ülkelerdeki yapıdan çok farklı olmadığını, iyi oranda olduğunu ama bunu yazıya dökmeye, istatistiğe dökmeye diğer yapıda atladığımız bazı nüanslar yüzünden de böyle bir fotoğrafın karşımıza çıktığını ifade etmek istiyorum. Bunu çalışabiliriz diye öneriyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, çok teşekkür ederiz.

Bunları not aldık.

Şimdi yine Başkanlık sunuşları doğrultusunda diğer bir gündem maddesine geçmek istiyorum, ikiye kadar da toplantımızı bitirelim.

Bildiğiniz gibi bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda (1/931) esas numaralı kapsamlı bir torba yasa tasarısı görüşülmekte. Bu tasarımın içinde doğum borçlanması ve tüp bebek denemesi hakkına dair düzenlemeler olduğunun altını çizmek istiyorum ama tasarımın genelde alt işveren işçilerin iş mevzuatından kaynaklanan haklarının kullanılmasının sağlanması, hak kayıplarının engellenmesi ve ücretlerinin garantiye alınması, kamu kurum ve kuruluşları tarafından alt işveren sözleşmelerinin ve uygulamalarının iş mevzuatına uygunluğunun sağlanması, yer altında çalışan işçilerin uygulamalarının iş mevzuatına uygunluğunun sağlanması, bu işçilerin haftalık çalışma sürelerinin, yıllık ücret ve izin sürelerinin, emeklilik gibi yeniden düzenleme gereken birçok alını düzenleyen hükümleri bulunuyor.

Ancak, tasarıda bizim Komisyonumuzun görev alanına giren hususlara değinmek istedim yani bilgi vermek için. Doğum borçlanması ve tüp bebek denemesi, ikiden üçe çıkarılmasına dair düzenleme var. Ayrıca, bizim istihdam komisyonunda da yer alan iş ve aile yaşamının uyumlaştırılması konusundaki çözüm önerilerinde özellikle altı çizilen, doğum borçlanmasından faydalananların kapsamının 5510 sayılı Kanun’un 41’inci maddesinin (a) bendinde yapılacak değişiklikle hizmet akdiyle çalışanlar değil yani sadece SSK’lılarla sınırlı kalmaması, aynı zamanda Kanun’un 4’üncü maddesinin (b) ve (c) bentlerinde sayılan kendi nam ve adına çalışan yani BAĞ-KUR’lularla birlikte memurlara da bu hakkın tanınması önerilmişti. Komisyon olarak bu önerinin bugün kanunda yer almasından duyduğum heyecanı da sizlerle de paylaşmak istedim yani bunun yasallaşması için. Yine, tüp bebekle ilgili, sayının üçe

çıkarılması sebebiyle, katılım paylarının bu kanunda yeniden düzenlenecek olmasını sizlerle paylaşmak istedim. İnşallah önümüzdeki günlerde de Meclisin gündemine gelip yasallaşmasını da temenni ediyoruz.

Şimdi Komisyonumuzun asıl gündem maddesine gelelim. Komisyonumuzun esas gündem maddesinden bir tanesi de çalışma kararı arkadaşlar. Biliyorsunuz Türkiye Büyük Millet Meclisi tatildeyken Komisyonumuzun çalışabilmesiyle ilgili her sene karar alıyoruz. Belki bir daha toplantı yapabiliriz yapamayabiliriz, onun için bu kararı almak istiyorum.

Kadın ve Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun yazın da çalışmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir de arkadaşlar, gündeme geçmeden önce onun da bilgisini vereyim: Karadağ Parlamentosundan bir davet var. Bu, bize faks yoluyla ulaştı, e-mail yoluyla daha önce gönderilmiş ama bizim elimize ulaşamadı, faksla tekrar bugün sabah aldık, onun için sizlerle paylaşayım. 9 ve 10 Haziran tarihlerinde Karadağ Parlamenter Forumu'na davet etmek istiyorlar. İş hayatında kadın konulu 16'ncı toplantı, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği, Teşkilatı Bölgesel İşbirliği Konseyi ve Gender Task Force iş birliğiyle yapılacak bir toplantı, 16'ncısı düzenleniyormuş. Buna Komisyonumuzdan 2 üye isterler. Ben şimdi bugüne kadar yurt dışına giden milletvekillerimizin listesini çıkardım hani gitmeyen arkadaşlarımız gitsin arzu ettim. Bir de istihdam komisyonunda olan arkadaşlarımızın gitmesini arzu ettim, öyle bir düşüncem var. Ama, bugünkü toplantıyı biz biraz zor açtık, bence bugün toplantıda olan arkadaşlarımızı gönderelim diye de bir düşünce geçiyor şimdi içimden. Yani hem yurt dışı...

MESUT DEDEOĞLU (Kahramanmaraş) – Bana bakıyorsunuz, günün yıldızı benim değil mi?

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Son gelen kişi olarak toplantıya...

FATOŞ GÜRKAN (Adana) – Siz gel meseniz sağlanamayacaktı.

BAŞKAN – Bugün herkesin çok toplantısı vardı, onun için biraz zor açtık. Onun için yani toplantıda olan arkadaşlarımızı gönderelim ve yurt dışına hani gitmeyen bir arkadaşımız varsa onu gönderelim arzu ederim. İki günlük bu pazartesi ve salı günlerini kapsayan yani pazar günü gideceksiniz, pazar akşamı ve pazartesi akşamı kalkıp dönecek bir şey. Biz de istihdam komisyonu üyesi arkadaşlarımızdan Dilek Hanım Divan Kâtibi oldu, o yok; Mesut Bey var; Tülay Kaynarca var, Nurcan Dalbudak var; Gürkut Acar Bey var; Gökçen Özdoğan Enç ve Kemalettin Aydın Bey varlar. Buradan, bu isimler içerisinde hani daha önce yurt dışına gitmiş olan arkadaşlarımız var ama hani gitmeyenlerin içinden özellikle arzu eden varsa ona öncelik tanıyalım, ondan sonra da istihdam komisyonundan bugün burada olan arkadaşlarımızdan birine öncelik tanıyalım derim. Bir iktidar, bir muhalefet şeklinde de bir denge kurarsak çok uygun olur.

NURCAN DALBUDAK (Denizli) – Ben hakkımı diğer arkadaşlarıma devretmek istiyorum. Çünkü ben Başkanım, o tarihlerde...

BAŞKAN – Hiç gitmeyen olarak.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Ben de gittiğim için. Gitmeyen tek arkadaşımız var.

SEDEF KÜÇÜK (İstanbul) – Yok, ben Salı günü grup yönetimi ndeyim ya mecburum burada olmaya.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Ben de hakkımı devrediyorum Sayın Başkan, değerli arkadaşlar.

BAŞKAN – Mesut Bey...

MESUT DEDEOĞLU (Kahramanmaraş) – Devrettim ya.

BAŞKAN – Sen onlara devrettin onlar da... Yani isterseniz ben.

SEDEF KÜÇÜK (İstanbul) – Benim hakkım değil zaten. Ben isterim ama mecburum Salı günü burada olmaya.

BAŞKAN – Tamam. Arkadaşlar, isim söyleyin gitmek isteyen arkadaş varsa.

MESUT DEDEOĞLU (Kahramanmaraş) – Sayın milletvekilimiz yeni geldi.

BAŞKAN – Fuat Bey...

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Ben az önce hemen ona topu attım.

BAŞKAN – Yani ben şimdi isim önermiyorum, siz istekli olun lütfen.

Fuat Bey'i yazdık.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Hiç gitmeyen yok ise eğer daha önce gittiğim için ben katılabilirim.

BAŞKAN – İlknur...

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Ben yurt dışına gideceğim Başkanım.

BAŞKAN – Fuat Bey, bir de gitmeyenler arasında Candan Hanım var CHP'den.

SEDEF KÜÇÜK (İstanbul) – Bilemem giyabında...

BAŞKAN – Ya da soracağız, burada istekli olan arkadaşımız yok mu?

FATOŞ GÜRKAN (Adana) – Biz gittiğimiz için istemeyiz.

BAŞKAN – Ama ben diyorum ki burada olanlardan göndereyim.

SEMİHA ÖYÜŞ (Aydın) – Ben gitmedim, şimdi, 2 tane AK PARTİ olur mu bilmiyorum.

BAŞKAN – Öyle olur mu arkadaşlar?

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Bence bir ilk olur.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Candan Hanım'ı gönderelim efendim.

BAŞKAN – Komisyon takdir ederse burada olanlardan seçelim diyorum ben, edelim mi?

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Yani yapın Başkanım.

FATOŞ GÜRKAN (Adana) – Semiha Hanım'la Fuat Bey gitsin.

SEDEF KÜÇÜK (İstanbul) – Benim için bir mahzuru yok yani.

BAŞKAN – Çünkü, biz bugün hakikaten toplantıda olan arkadaşların gitmesini...

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Adil bir karar Başkanım, destekliyoruz.

SEDEF KÜÇÜK (İstanbul) – Çok partilerüstü bir konu yani oradaki çalışmalarda hiçbir partizanlık olacağına inanmıyorum, onun için gayet de olur.

BAŞKAN – Tamam, o zaman Semiha Hanım'la Fuat Bey'i yazalım.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Ben de buraya gelemedim çünkü burada Ermeni sorunuyla ilgili Dışişleri Komisyonunda bir toplantı vardı.

BAŞKAN – Yok, hayır ben niye gelmediğinizi sorgulamıyorum tabii ki öyle bir şey değil de. Ama, çok zor açabildik, o yüzden ilk defa böyle...

Tamam, şimdilik bu konuyu da kapatmış olalım, 2 arkadaşımızı belirledik, bir aksilik olursa artık bakacağız.

Burada söz isteyen var mı? Yok değil mi?

Şimdi, 2 üyemizi de bir oylayalım o zaman.

Karadağ Parlamentosuna gidecek olan 2 arkadaşımız Fuat Bey'le, Semiha Hanım'ı oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, UN Women ev sahipliği anlaşmasıyla ilgili olarak Türk Hükümetinin öncelikle sürece katkısını kısaca bir sizle paylaşmak istiyorum. 26-29 Şubat 2012 tarihlerinde Kadının Statüsü Komisyonuna 56'ncı Oturum vesilesiyle New York'a KEFEK heyeti olarak gittiğimizde -ben Başkandım ve o dönemde Hülya Hanım siz de vardınız, Mesut Bey de vardı zannedirim- yine Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Bakan Yardımcımız Sayın Aşkın Asan ve Bakanlık heyetiyle birlikte Birleşmiş Milletler Kadın Örgütü İcra Kurulu Başkanı Michelle Bachelet'le görüştük ve Türk Hükümetinin Birleşmiş Milletler Kadın Örgütü'nün bölge ofisinin İstanbul'da açılmasıyla ilgili iyi niyetine ilişkin niyet bildiren bir mektup ilettiğimiz. O görüşmemiz çok olumlu geçmişti ama onun öncesinde de tabii ki görüşmeler oldu ve onun akabinde zannedirim yine İcra Direktör Yardımcısı John Hendra ülkemize davet edildi; bu kapsamda İstanbul'da Dışişleri Bakanlığımızla bir toplantı gerçekleştirildi, Ankara'da birtakım ziyaretler oldu, Bakanlığımıza uğradılar, o toplantıda ben de vardım o görüşmelerin içerisinde. Ama, bununla ilgili özellikle Komisyon üyesi milletvekilimiz Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu Temsilcisi Öznur Çalık Hanım'ın da çok büyük gayretleri bu KSK toplantılarına katılımlarda var. Onun da altını çizmeden geçemeyeceğim. Ve nihayetinde Türkiye'de bölge ofisinin açılması anlaşması Dışişleri Bakanlığı ve Birleşmiş Milletler tarafından imzalandı fakat bununla ilgili bir uluslararası anlaşmanın kanunlaşması gereği Parlamentoda onaylanması gerekiyor. 3 maddelik bir kanun bu ve asıl komisyonda bu kanunla ilgili olarak Dışişleri Komisyonu ama biz UN Women'la ortaklaşa çalışmanın hasebiyle aynı zamanda bu bölge ofisinin açılmasıyla ilgili hem Komisyonun gayretleri hem Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının gayretlerinin olması hasebiyle bizim Komisyonda da görüşülmesini uygun görüyorduk. Nitekim, Kanunlar Kararlar Başkanlığı bize de bu konuyu havale etti, bugün onu görüşeceğiz.

Ben şimdi, kısaca böyle bir giriş yaptıktan sonra hızlıca geçmek istiyorum, aslında daha uzun bir girizgâh yapmıştım. Bakanlık temsilcilerine söz vermek istiyorum.

Öncelikle Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığından KSGM Genel Müdürümüz Sayın Gülser Ustaoğlu'na sözü vermek istiyorum.

Söz sizde, buyurun Ustaoğlu.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRÜ GÜLSER USTAOĞLU –
Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı olarak söz konusu Kanun Tasarısı kapsamında ön hazırlık çalışmalarından bahsetmek isterim, bu konuda bilgilendirme yapmak isterim ama çoğunu Sayın Başkanımız zaten ifade ettiler, ben hani tekrar olmasın diye şöyle... 3 ülke aslında talipti bölgesel ev sahipliğine; bir tanesi Türkiye'ydi, Slovakya ve Kazakistan'dı. Sizlerin de katkılarıyla birlikte, yaptığımız çalışmalar neticesinde Türkiye ön plana çıktı ve Türkiye'nin bu aday ülkeler arasından UN Women bölge ofisinin İstanbul'da kurulmasına karar verilmiş oldu.

Bu çerçevede ben gerekçe olarak biraz bahsetmek istiyorum. UN Women'ın yeni Avrupa ve Orta Asya Bölge Ofisinin İstanbul'da kurulması konusunda, ülkemizin -biraz evvel de bahsettiğimiz gibi- yoğun çabaları sonucunda 2012'de BM Kadın İcra Kurulunda alınan bölge ofisinin İstanbul'da açılması kararı alındı. Avrasya'da merkezî bir konuma sahip olması, bölgeye ülkelereyle ortak tarih ve kültüre sahip olması, ülkemizin bölge ülkelerinde kadın-erkek fırsat eşitliği ve kadının toplumdaki statüsünün güçlendirilmesine, kadın haklarının geliştirilmesine katkıda bulunabileceği düşüncesinden hareketle, adı geçen ofisin ülkemizde açılmasının faydalı olacağı değerlendirildi Bakanlığımızca. 28 Şubat 2014 tarihinde imzalanan Ev Sahibi Ülke Anlaşması 27 Şubat 2014 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Bölge ofisi olarak, merkez olarak düşünülen İstanbul'un kadın hakları alanında önemli gelişmelere ev sahibi olması, Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'ni ilk imzalayan ve onaylayan ülke olması gibi yönleriyle de ülkemiz ön plana çıkmıştır.

Ben son söz olarak ülkemizin kadının güçlendirilmesi ve kadın-erkek eşitliği alanında gerçekleştirdiği çalışmalar ve sağladığı ilerlemeler, bölgesel ofis çalışmaları için, tüm bölge için bir ilham kaynağı olacaktır diye düşünüyorum. Böylelikle, bölgeye yönelik hazırlanacak programlar ülkemizin tecrübeleriyle daha değer kazanacaktır. Dolayısıyla, bu anlaşma 29 maddeden meydana gelmekte. Taraflar arasında imzalanmış olan bu anlaşmanın gerekçesi, amacı ve hükümleri bakımından da Bakanlığımız olarak olumlu değerlendirdiğimizi ifade etmek isterim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Ustaoğlu, biz teşekkür ederiz.

Dışişleri Bakanlığı temsilcimiz Sayın Orbay' a söz veriyorum.

Buyurun efendim.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI İNSAN KAYNAKLARI DAİRE BAŞKANI NEVAL ORBAY – Çok teşekkür ederim.

Sayın Komisyon Başkanı, değerli milletvekilleri; siz zaten özetlediniz süreci, Sayın Genel Müdürümüz de bilgi verdi. Ben sadece bu anlaşmanın önemini bir de İstanbul'un Birleşmiş Milletler merkezi hâline çevrilmesi çabalarımıza sağlayacağı katkılar bakımından dikkatinize sunmak istiyorum.

Bildiğiniz üzere, Birleşmiş Milletler Nüfus Fonunun Bölgesel Ofisi İstanbul'da şu anda faaliyet gösteriyor. Çok kısa bir zaman önce, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı UNDP'nin, keza Avrupa ve BDT Bölge Merkezinin İstanbul'da kurulmasına yönelik bir anlaşma imzalandı ve yürürlüğe girdi. UN Women'ın bölge ofisinin İstanbul'da açılması da bu sürecin 3'üncü ve önemli bir adımını teşkil edecek. Bu çerçevede, bu tür ofislerin hayata geçmesi için mutlak olarak bir ev sahibi anlaşması imzalanıyor ilgili hükümetler ile Birleşmiş Milletler arasında. Bugün önümüzdeki anlaşma da bu amaçla 28 Şubat 2014 tarihinde New York'ta imzalandı UN Women'ın İcra Direktörü ile Birleşmiş Milletler nezdindeki Daimi Temsilcimiz arasında. Bu bölge ofisinin, İstanbul'daki bölge ofisinin en kısa zamanda operasyonel hâle gelebilmesi için bu uluslararası anlaşmanın Meclisimiz tarafından da onaylanması gerekiyor. Bu düşüncelerle, Sayın Komisyonumuzun yüce takdirine sunuyoruz.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Orbay, teşekkür ediyoruz.

Tasarının aslında tümü üzerindeki görüşmeleri bitirip uygunluğunu oylamaya sunacağım ama görüş vermek isteyen milletvekili arkadaşlarım varsa söz vermek istiyorum, ondan sonra oylamaya geçeceğim.

Sayın Küçük, buyurun.

SEDEF KÜÇÜK (İstanbul) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri; Birleşmiş Milletler Kadın Avrupa ve Orta Asya Bölge Ofisinin İstanbul'da kurulmasına ilişkin Birleşmiş Milletler ve ülkemiz arasında bu anlaşmanın imzalanmış olması ve Meclisimizin onayına sunulması çok olumlu ve güzel bir adımdır. Hangi partiye ve hangi görüşe mensup olursak olalım, ben bütün milletvekili arkadaşlarımın da bu anlaşmayı desteklediğine eminim.

Gerekçede yazılı olan İstanbul'un bir Birleşmiş Milletler merkezine dönüştürülmesi arzusunun da yürekten destekliyoruz. İstanbul'da kurulacak Birleşmiş Milletler bölge ofisinin özellikle kadın-erkek eşitliği konusunda karnesi çok kötü olan Orta Asya -ne yazık ki ülkemizde de durum çok farklı değil- ülkelerinde cinsiyet eşitliğinin sağlanması, kadının güçlendirilmesi konularında rehber olması bir kadın milletvekili olarak şahsıma ve tam bir kadın-erkek eşitliğini hedefleyen Cumhuriyet Halk Partisine gurur verecektir. Emeği geçen herkese teşekkür ediyorum ama şunu da söylemeden geçmek istemiyorum: Umarım, bu anlaşma altında imzamız olan kadınlara ilişkin sözleşmelerin başına geldiği gibi bir makyaj olmanın ötesine geçer ve hayata dokunur çünkü hepimizin de bildiği gibi, burada defalarca da tartıştığımız gibi, yasal çerçeveyi oluşturmak, sözleşmeleri imzalamak yeterli olmuyor. Önemli olan bunları tereddütsüz hayata geçirmektir. Ben fırsatını bulmuşken bunu bir kere daha vurgulamak istedim.

Dinlediğiniz için de teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Başka söz almak isteyen Komisyon üyemiz var mı? Yok.

Peki, değerli üyelerimiz, tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmeyerek tasarı üzerindeki görüşmenin tümü üzerindeki görüşmelerle sınırlı tutulması ve tasarının tümü üzerindeki uygunluk görüşümüzün esas komisyona bildirilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı uğurlu olsun diyorum.

Başka bir gündem maddesi yoktur. Onun için hepinize, Bakanlık temsilcilerine teşekkür ediyorum.

Toplantımızı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 13.17